

Roskín Roll Oy Ab, Domargårds avfallscentral, årsrapport 2023

Tillstånds- och tillsynsnämnden 23.04.2024 § 54
34/11.01.00/2022

Beredning och tilläggsuppgifter:
miljöforskningschef Carita Forsberg-Heikkilä, carita.forsberg-heikkila@borga.fi

Roskín Roll Oy har 6.3.2023 i enlighet med sitt miljötillstånd gett Borgå stads miljövårdsmyndighet en årsrapport om Domargårds avfallscentralens verksamhet under år 2023.

Domargårds avfallscentral tar emot och behandlar olika slags avfallsmaterial i enlighet med miljötillståndet. Bland kunderna finns invånare, offentliga aktörer och företag inom verksamhetsområdet.

En del av det mottagna avfallet behandlas vid avfallscentralen och en stor del mellanlagras för leverans till fortsatt behandling. Domargårds avfallscentralens verksamhet omfattar omlastning och mellanlagring av avfallsmaterial, sortering och krossning av avfallsmaterial, kompostering av räfsavfall, siktnings av marksubstanser, behandling av flytande avfall, deponering av avfall samt återvinning av avfallsmaterial i avfallscentralens konstruktioner.

Under år 2023 finslipades de återstående delarnas yrstrukturer vid upplagsområde 2. Fr.o.m. 1.7.2023 har avfallscentralen fungerat som metallterminal för Finlands förpackningsproducenter Ab (SPT). Omlastningshallens tillbyggnad togs i bruk 10.7.2023. I tillbyggnaden placerades omlastning av kartong, plastförpackningar och produktavfall.

Meteorologiska institutet (FMI) mätte i maj-augusti 2023 med mikrometeorologiska metoder metanutsläppen från avfallsfyllningarna. Genom mätningar fick man preciserat uppskattningarna av avfallsfyllningarnas metanutsläpp och uppkomsten av metan.

År 2023 tog Domargårds avfallscentral emot totalt cirka 53 268 ton avfall. Därav var 8 620 ton avfall för materialåtervinning, 24 519 ton avfall för energiåtervinning, 2 763 ton deponerbart avfall, 12 311 ton avfall som utnyttjas vid avfallscentralen och 5 054 ton överskottsjord som tagits emot på deponeringsområde nr 1. Mängden mottaget avfall minskade något jämfört med föregående verksamhetsår.

Centralen tog emot 2 661 ton bioavfall och 77 ton äpplen år 2023. Efter omlastning i avfallscentralens omlastningshall transporterades bioavfallet och äpplena till Gasum Oy:s biogasanläggningar i Lojo och Riihimäki.

Under år 2023 tog Domargårds avfallscentral emot sammanlagt 13 706 ton blandat finkornigt avfall för omlastning. Av det finkorniga blandade avfallet som under verksamhetsåret omlastades i Domargård levererades 12 621 ton til

1

Kotkan Energia Oy:s energiutvinningsanläggning och 1 258 ton till Vanda Energi Ab:s avfallskraftverk.

Avfallsstationen i Domargård tog år 2023 emot sammanlagt 2 969 ton blandat grovavfall i små partier och därtill sammanlagt 1 654 ton blandat grovavfall från andra avfallsstationer samt Otto-insamlingen arrangerad av Rosk'n Roll. Grovt blandat avfall togs därtill emot 1 305 ton på flak direkt från kunder. Den mottagna mängden blandat grovavfall var sammanlagt 5 929 ton.

Avfallscentralen tar inte längre emot stora lass av byggavfall. Mottagningen av stora lass av byggavfall överfördes år 2020 till Sköldvik materialcenter, där Revanssi Oy sköter om förbehandling, mellanlagring och leverans till vidarebehandling.

Under verksamhetsåret togs emot 265 ton avfall från regnvattenbrunnar. Det innehöll 62 ton fasta substanser som kunde utnyttjas på deponeringsområdet. Avlopp från regnvattenbrunnar bevattnas vid behov vid en bevattningspunkt. Därifrån leds vattnet via en utjämningsbassäng till ett avloppsreningsverk. De fasta substanserna i avfallet från regnvattenbrunnar placeras på deponeringsområdet. Till deponering styrs också fast avfallsmaterial från regnvattenbrunnar som bevattnats annanstans.

Fettavskiljaravfall togs emot 541 ton. Det mottagna fettavskiljaravfallet placerades i en bassäng för flytande avfall. Vattnet leds ut från bassängen genom en utjämningsbassäng till ett avloppsreningsverk.

Domargårds avfallscentral tar separat emot småkvistar, stubbar, obehandlat trä, behandlat trä och träförpackningar. År 2023 tog avfallscentralen emot totalt 5 240 ton träavfall. Det mottagna träavfallet krossades vid avfallscentralen genom försorg av JR-Hake ja Kuljetus Oy och levererades för energiutvinning. År 2023 levererades totalt 4 609 ton krossat trä och 969 ton krossade kvistar till förbränning (år 2022: totalt 4 283 och 1 302 ton). Vid årsskiftet 2023–2024 var lagret av trä och träflis vid avfallscentralen cirka 1 570 ton.

År 2023 tog avfallsstationen emot sammanlagt 278 ton små partier betong- och tegelavfall. Det grova betong- och tegelavfallet förs till Revanssi i Sköldvik och material vars kornstorlek är under 15 cm utnyttjas som sådant i deponeringsområdets konstruktioner. Transporter av stora mängder betongavfall hänvisas numera till Sköldvik materialcenter, där Rosk'n Rolls dotterbolag Revanssi tar emot avfallet.

Andra typer av avfall som kan återvinnas (bl.a. trä, papper, glas, oanvändbara textilier, plastförpackningar) togs under verksamhetsåret emot sammanlagt 2 558 ton. Mängderna nyttoavfall presenteras i tabell 3. Nyttoavfallet levereras som råvara till

industrin. Dessutom har Domargård avfallscentral en Ta eller lämna-container för återanvändbara föremål.

Domargårds avfallscentral tar emot farligt avfall avgiftsfritt från hushåll och mot avgift från företag. På avfallsstationen finns en mottagningspunkt för elektriska och elektroniska apparater (SER), varifrån producentsammanslutningarna avhämtar dem för fortsatt behandling. År 2023 tog avfallscentralen emot 1 057 ton farligt avfall som levereras till andra anläggningar för behandling.

Avfallscentralen tog under verksamhetsåret emot 1 839 ton räfsavfall. Räfsavfallet komposteras i öppna strängar på ett asfalterat behandlingsområde, och det vatten som rinner ut dräneras efter avskiljning av olja. Inom avfallscentralens område utnyttjades ca 200 ton kompostprodukt för utjämning av växtlagret i deponeringsområde 2.

Ren överskottsjord som innehåller avfall togs emot 888 ton (år 2022: 5 797 ton). Lindrigt förorenade marksubstanser som innehåller avfall och behöver sållas mottogs 374 ton. Eftersom marksubstanserna innehöll mycket lite avfall avlägsnades de med hjälp av galler eller siktskopa, varefter överskottsjorden placerades i deponeringsområde 1. Från de marksubstanser som sållades uppstod i huvudsak avfall som ska slutförvaras och som räknas som oorganiskt byggavfall, sammanlagt 124 ton.

År 2023 tog avfallscentralen emot 4 820 ton lindrigt förorenad mark (år 2022: 6 154 ton). De mottagna lindrigt förorenade marksubstanserna användes i huvudsak till utformning av deponeringsområde 3, i enlighet med deponeringsplanen. En del av de förorenade marksubstanserna utnyttjades i konstruktionerna på deponeringsområde 3 enligt deponeringsplanen.

Ren jord togs emot 5 054 ton. Ren jord användes för att forma ramper i det gamla deponeringsområdet 1.

Utöver lindrigt förorenad mark utnyttjades i fyllningsområde 3 sammanlagt 6 825 ton betong- och tegelavfall, marksubstanser, rejekt från avfallshantering och annat återvinningsbart material (år 2022: 6 453 ton).

I deponeringsområdet som är i användning slutplacerades under verksamhetsåret 2 729 ton avfall (år 2022: 1 924 ton), varav direkt från avfallsleverantörer 1 893 ton och avfall från egen verksamhet 836 ton. Med egen verksamhet avses här sållning av överskottsjord som innehåller avfall och lindrigt förorenad jord samt sortering av blandat grovavfall.

Under 2023 deponerades 1 248 ton processavfall och 481 ton byggavfall. Som specialavfall deponerades 1,1 ton döda djur. Dessa grävdes ned omedelbart. Mottaget asbestavfall 163 ton deponerades enligt deponeringsplanen i en separat grop som täcktes över dagligen.

Det äldsta upplagsområdet vid Domargårds avfallscentral har varit i bruk 1965-1985. De nedstängningsåtgärder som ännu behövs för området projekteras vid Borgå stad, som ansvarar för upplagsområdet. År 2023 användes 4 291 ton mottagen ren överskottsjord för landskapsanpassning och utformning av ramper i upplagsområde 1 samt 763 ton marksubstans som flyttats inom avfallscentralen.

Finslipningen av det 2: a upplagsområdet vid Domargårds avfallscentral påbörjades hösten 2017 och arbetet slutfördes år 2019. I samband med entreprenaden byggdes på området två fält för hantering och lagring. Ett asfalterat fält blev färdigt på toppen av upplagsområde 2 under år 2018. Vatten därifrån dräneras genom avskiljning av olja.

Det är tekniskt sett också möjligt att leda vattnet från fältet ut i terrängen.

Fältområdet har tagits i bruk för lagring och krossning av träavfall. I nordöstra kanten av upplagsområdet blev ett tätt asfalterat fält färdigt år 2019. Vatten från det leds via en kassetterad sedimenteringsbassäng till ett avlopp som ligger under avskiljning av olja och fältet. Fältet har tagits i bruk för komposteringsverksamhet. År 2023 blev ytstrukturerna i norra delen av deponeringsområde 2 färdiga. Dess växtunderlag jämnades ut i början av sommaren 2023. Vid utjämningen utnyttjades avfallscentralens egen kompost.

Vid Domargårds avfallscentral finns ett med Statsrådets beslut om avstjälningsplatser förenligt deponeringsområde på 3,2 hektar, som år 2012 byggts ut med en fortsättningsdel på 1,6 ha och med en vertikal isolerande vägg som blev färdig år 2013. Den totala deponeringsvolymen på området är ca 521 000 m³, och för deponering efter 2023 återstår en volym på cirka 62 600 m³.

I Domargården fortsattes deponeringen i deponeringsområde 3 enligt deponeringsplanen. Asbest och avfall som ska slutförvaras placerades på de områdena som angetts i deponeringsplanen. Lindrigt förorenad mark och annat avfall med motsvarande egenskaper utnyttjades vid täckning av avfall, vid underhåll av avstjälningsplatsens vägar och gasbrunnarnas stödkonstruktioner. Mottagna lerjordar användes dessutom för att lappa gasläckage som upptäckts i deponeringsområdet.

Avstängningskonstruktioner kommer att byggas i norra delen av deponeringsområde 3 under år 2024. På det område som kommer att stängas togs emot små mängder aska och lindrigt förorenade marksubstanser.

Tillbyggnaden av omlastningshallen som blivit färdig år 2021 togs i bruk 10.7.2023. I den nya delen placerades omlastning av kartong, plastförpackning och avfall av plastprodukter. Den hall som tidigare använts för omlastning av nyttoavfall togs i bruk som service- och lagerhall.

Ytstrukturerna för den återstående delen av deponeringsområde 2 blev färdiga 2022 och som finslipning gjordes under våren 2023 ännu en partiell utjämning av det återstående växtlagret på avfallscentralens område med hjälp av komposterat räfsavfall. Också sista asfalteringar som har att göra med entreprenaden gjordes under år 2023.

År 2023 fanns det två längre avbrott i gasuppsamlingen på grund av maskinfel i fackellinjen. På avfallscentralens område läckte olja eller målfärger till asfaltfältet fem gånger under ett år.

Man fortsatte utredningen av orsaken till vattenkvaliteten under den norra utjämningsbassängen. I vatten under utjämningsbassängen har det observerats lokal nedsmutsning som är oberoende av bassängens konstruktion. Föroreningen syns inte i yt- och grundvattnet utanför området. Linjerna för täckdikeskonstruktionen mellan motorvägen och utjämningsbassängen förnyades och en struktur mellan utjämningsbassängen och täckdikeskonstruktionen planerades för att säkerställa vattenkvaliteten under utjämningsbassängen. En förbättring av vattenhanteringen i området fortsätter under år 2024.

Kontrollen år 2023 genomfördes i enlighet med det miljötillstånd som Regionförvaltningsverket i Södra Finland beviljat 15.12.2017 (ESAVI/5538/2015, nr 248/2017/1). Vattenkontroller genomfördes under verksamhetsåret enligt ett uppdaterat kontrollprogram från 11.1.2023.

Domargårds avfallscentrals lakvatten och det smutsiga dagvattnet leds till Borgå Vattens avloppsreningsverk på Hermansö för behandling. Mängden vatten som leds till behandling påverkas av regn, som var rikligare än under de två föregående åren. Den mängd vatten som år 2023 avleddes till avloppsreningsverket var 92 088 m³.

Vid Domargårds avfallscentral har uppsamling av deponigas pågått sedan år 1996. Användningsgraden för pumpstationen för gas har minskat under de senaste verksamhetsåren.

År 2023 var pumpstationen för gas i drift 47 % av årets alla timmar. Under år 2023 uppsamlades sammanlagt 0,35 milj. Nm³ gas. Pumpstationens låga användningsgrad beror på gasens försämrade kvalitet. Den låga metanhalten förhindrar kontinuerlig gasförbränning i facklan. Dessutom fanns det år 2023 två längre avbrott i gaspumpstationens och gasfacklans verksamhet på grund av fel i anläggningen.

För att utnyttja deponigas byggdes år 2018 en värmeanläggning på Borgå Energis fastighet i Östermalms industriområde, dit gasen kan ledas genom ett överföringsrör. Anläggningen har inte kunnat tas i bruk på grund av den insamlade gasens minskade metanhalt och mängd. De mätningar som gjordes av det Meteorologiska institutet år 2023 visade att deponigasens

avkastning är betydligt sämre jämfört med tidigare utredningar. Detta tyder på att metanproduktionen i deponeringsområdena har minskat betydligt snabbare än väntat. Man har inte längre som avsikt att i värmeanläggningen återvinna den deponigas som uppkommer, utan gasens enda behandlingsalternativ är för närvarande facklan.

Man eftersträvar fortfarande att effektivisera tillvaratagandet av deponigas bl.a. med en ny gasbrunn, underhåll av insamlingsnätverket och anläggningen.

Bilagor:
Domargårds årsrapport 2023

Miljövardechefen
Tillstånds- och tillsynsnämnden antecknar för kännedom Domargård avfallscentrals årsrapport 2023 med bilagor.

Beslut
Tillstånds- och tillsynsnämnden antecknade för kännedom Domargård avfallscentrals årsrapport 2023 med bilagor.